

ФАКТОРНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ СМЕРТНОСТІ В УКРАЇНІ: РЕГІОНАЛЬНІ ВІДМІННОСТІ

Ярмош Є.Г., студентка; Фільченко Д.В., асистент

Безперечно, спроможність прожити довготривале та здорове життя є одним з базових факторів розвитку людства в цілому. Незважаючи на суттєве збільшення в тривалості життя за останні десятиріччя, проблема смертності є досить важливою й актуальною в наш час, адже й досі спостерігаються значні регіональні відмінності. Вони пов'язані з неоднаковими можливостями доступу до їжі, безпечної питної води, санітарними умовами, медичним обслуговуванням та з іншими основними людськими потребами. Ці відмінності також відображають фактори ризику, поведінкові та соціальні аспекти [1]. Проблема смертності є темою багатьох дискусій, статей та дослідницьких робіт.

Припустивши, що загальна проблема смертності в Україні певним чином пов'язана з регіональними проблемами смертності, дана робота досліджує та аналізує ряд факторів, що можуть впливати на рівень смертності в областях України.

Для аналізу була взята статистична інформація за період з 1995 по 2009 рік. Джерелами даних були Web сайти всіх регіональних управлінь статистики (24 області України та Автономна Республіка Крим).

В ході дослідження за допомогою програмного пакету Maple 12 було побудовано попарні регресії з лаговими змінними для сформованих груп факторів [2]. В результаті цього були відібрані найбільш значимі фактори та групи факторів, що впливають на смертність кожного регіону України та проаналізовані регіональні відмінності у факторах та групах факторів, що виявилися домінуючими для кожної з областей. Також отримані результати були зіставлені з регіональними рівнями смертності та були зроблені висновки, що пояснюють отримані результати.

1. *World Mortality 2009. Wallchart* (United Nations publication, Sales No. E.09.XIII.4).
2. Г.А. Касьян, *Скачок смертності в Росії: результати аналізу міжнародних панельних даних* (М: РЭШ: 2002).